

Nader Onderzoek Waterspitsmuis Wnb Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

+316 83 77 25 48

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Nader Onderzoek Waterspitsmuis Wnb Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum

Leeuwarden, december 2022

In opdracht van:

Gemeente Het Hogeland

Uitvoering:

Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk & Rapportage:

Dhr. R. Hiemstra

Mevr. A. Wieringa

Autorisatie:

Dhr. E.P. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

**© Bureau FaunaX B.V. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX B.V. (2022). Nader Onderzoek Waterspitsmuis Wet natuurbescherming/ Gemeente Het Hogeland/
Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 22284. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.**

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
2	RESULTATEN NADER ONDERZOEK	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Methodieken & Werkwijze	3
2.2.1	Waterspitsmuis	3
2.3	Resultaten.....	4
2.3.1	Waterspitsmuis	4
3	CONCLUSIES NADER ONDERZOEK.....	5
3.1	Waterspitsmuis	5
4	SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN	5
5	LITERATUUR EN BRONNEN.....	6

Tabel 1.1. Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Behoud groenstroken → Anders toetsing essentieel broedgebied. Werken buiten het broedseizoen
Vogels (jaarrond beschermde boomnest)	Roofvogels	Mogelijk	X				Behoud boom met nest Anders → nader onderzoek
Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Diverse soorten	Mogelijk		X			Nader onderzoek gebouwen (afgerond)
Vleermuizen (vliegrouete)	Diverse soorten	Mogelijk		X			Nader onderzoek (afgerond)
Zoogdieren	Haas	Mogelijk			X		Werk gefaseerd uitvoeren over tijd en ruimte
Zoogdieren	Waterspitsmuis bunzing	Mogelijk			X		Laat waterpartijen en groenstroken ongemoeid Anders → nader onderzoek
Vogels Zoogdieren Amfibieën Reptielen Vissen	Algemeen voorkomende soorten	Mogelijk			X	X	Zorgplicht

Op basis van de resultaten van de uitgevoerde Quicksan is nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en een essentiële vliegrouete van vleermuizen aanbevolen en reeds uitgevoerd (Bureau FaunaX B.V., 2022C). Op basis van de aangeleverde informatie van de opdrachtgever zal lichtuitstraling vermeden worden en blijven de groenstroken en de boom met boomnest behouden/ongemoeid. De smalle watergang langs de Schouwerzijlsterweg ter hoogte van Dojo Katsu wordt met het planvoornemen wel aangetast, waardoor nader onderzoek naar de aanwezigheid van waterspitsmuis bij de aan te tasten watergang benodigd is. In onderhavige rapportage worden uitsluitend de resultaten van dit nader onderzoek behandeld. Voor aanvullende informatie betreffende deze toetsing Wnb verwijzen wij naar de Quicksan (Bureau FaunaX B.V., 2022B). In onderhavige rapportage worden de resultaten van het nader onderzoek samengevat.

2 RESULTATEN NADER ONDERZOEK

2.1 Inleiding

In deze rapportage vindt men de resultaten van het nader onderzoek naar aanwezigheid van waterspitsmuis binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden, uitgevoerd in 2022.

Bij de planning van het veldwerk is rekening gehouden met de optimale periode waarin verschillende soortgroepen geïnventariseerd kunnen worden. Deze optimale periode hangt bijvoorbeeld samen met vliegtijd, broedtijd en balts.

Bureau FaunaX B.V. is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk conform deze protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

2.2 Methodieken & Werkwijze

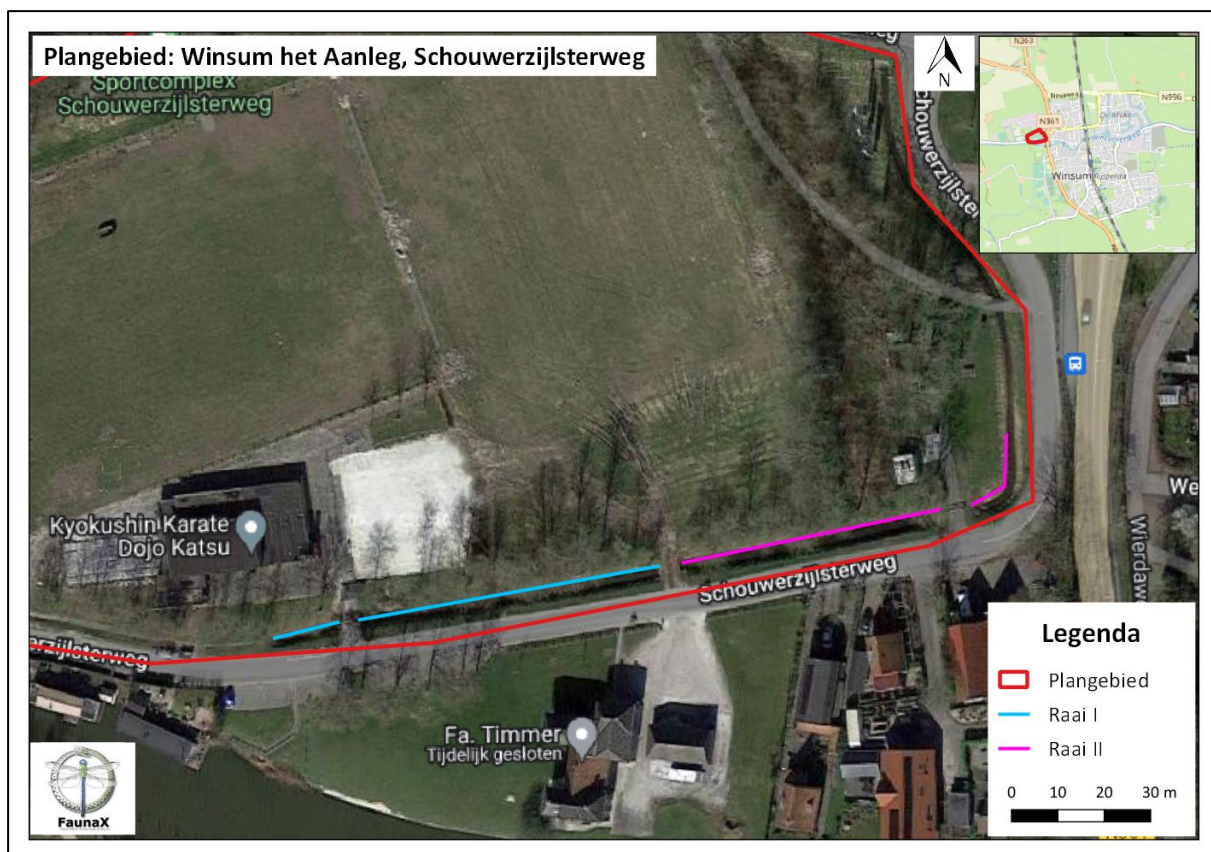
2.2.1 Waterspitsmuis

Het nader onderzoek naar waterspitsmuizen is uitgevoerd aan de hand van live-trap onderzoek conform het kennisdocument BIJ12 Noordse Woelmuis (toepasbaar voor waterspitsmuis) en de landelijk geaccepteerde standaardmethodieken opgesteld door de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus. Door de zachte weersomstandigheden is het ecologisch verantwoord dat het onderzoek in november heeft plaatsgevonden. Tijdens het onderzoek zijn live-traps (type Longworth) verdeeld over het plangebied geplaatst, met in totaal 40 vallen verdeeld over twee raaien. In figuur 2.1 wordt een overzicht van de locatie van de raaien gegeven. De vallen zijn paarsgewijs op ongeveer 5 á 10 meter afstand van elkaar geplaatst aan de noordzijde van de watergangen die langs de Schouwerzijlsterweg lopen. Raai I betreft de watergang die met het planvoornemen aangetast zal worden. Om een volledig beeld te krijgen, is met raai II een groter gedeelte van de watergang meegenomen.

In totaal zijn zeven bezoeken aan het plangebied gebracht voor dit onderzoek. In tabel 2.1 wordt een overzicht gegeven van de veldbezoeken. Eerst is een pre-bait periode ingezet. In deze periode zijn de geplaatste vallen met aas gevuld en op 'safe' gezet, waardoor deze niet dicht kunnen vallen. Hierdoor kunnen muizen in het plangebied wennen aan de nieuwe objecten in hun omgeving. Na deze pre-bait periode zijn de vallen op scherp gezet en vervolgens vijf maal (drie keer 's ochtends en twee keer 's avonds) met een interval van 12 uren gecontroleerd. Per gevangen (spits)muis is de soort genoteerd, waarna deze is vrijgelaten.

Tabel 2.1. Een overzicht van de afgelegde veldbezoeken in het kader van het muizenonderzoek

Datum	Dagdeel	Status vallen
Vrijdag 25 november 2022	Ochtend	Pre-bait
Zondag 27 november 2022	Avond	Scherp zetten
Maandag 28 november 2022	Ochtend	Eerste check
Maandag 28 november 2022	Avond	Tweede check
Dinsdag 29 november 2022	Ochtend	Derde check
Dinsdag 29 november 2022	Avond	Vierde check
Woensdag 30 november 2022	Ochtend	Laatste check

Figuur 2.1. Een overzicht van de locatie van de raaien binnen het plangebied.

2.3 Resultaten

2.3.1 Waterspitsmuis

Tijdens de bezoeken aan het plangebied voor het controleren van de vallen zijn geen waterspitsmuizen aangetroffen. Er zijn wel enkele bosspitsmuizen, bosmuizen en veldmuizen aangetroffen (tabel 2.2). Wat dit betekent voor de voortgang van het project wordt beschreven in hoofdstuk 3.

tabel 2.2. Een overzicht van de vangsten per raai

Raai	Waterspitsmuis	Bosspitsmuis sp.	Bosmuis	Veldmuis
I	0	0	5	0
II	0	3	4	2
Totaal	0	3	9	2

3 CONCLUSIES NADER ONDERZOEK

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Wanneer dat niet of onvoldoende gebeurt, kunnen wetsovertredingen aan de orde zijn. Deze kunnen leiden tot vertragingen in het project. Door op de juiste manier rekening te houden met de aanwezige soorten, kunnen deze problemen vaak op eenvoudige wijze worden voorkomen.

3.1 Waterspitsmuis

Bij het nader onderzoek naar de aanwezigheid van waterspitsmuis bij de aan te tasten smalle watergang langs de Schouwerzijlsterweg zijn geen waterspitsmuizen aangetroffen. Voor de voortgang van het project zijn er betreft waterspitsmuis geen verdere vervolgstappen benodigd, mits de groenstroken en bredere watergang aan de noord- en westzijde van het plangebied conform het beoogde planvoornemen ongemoeid blijven.

Binnen het plangebied zijn wel andere, lichter beschermde (spits)muizen aangetroffen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht.

- Het nader onderzoek heeft de aanwezigheid van waterspitsmuis binnen de aan te tasten smalle watergang van het plangebied uitgesloten. Er zijn voor wat betreft waterspitsmuis geen verdere vervolgstappen benodigd, mits de groenstroken en bredere watergang aan de noord- en westzijde van het plangebied conform het beoogde planvoornemen ongemoeid blijven.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht.

4 SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN

Om de werkzaamheden binnen de kaders van Wet natuurbescherming uit te voeren, bevelen wij de volgende vervolgstappen aan.

Vervolgstappen

- **Broedvogels:** Vermijd werkzaamheden aan de groenstroken. Anders → toetsing essentieel broedgebied. En werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 juli).
- **Jaarrond beschermde boomnest (roofvogels):** Behoud de boom met boomnest. Anders → nader onderzoek.
- **Vleermuizen (vliegrouete):** Indien negatieve effecten (lichtuitstraling) niet kunnen worden voorkomen → Ontheffing vliegrouete meervleermuis.
- **Haas:** Werk gefaseerd uitvoeren over tijd en ruimte.
- **Waterspitsmuis & bunzing:** Vermijd werkzaamheden aan de brede watergang en diens oeverzones (waterspitsmuis) en groenstroken (bunzing en waterspitsmuis) in en rond het plangebied. Anders → nader onderzoek.
- Houd rekening met de zorgplicht (zie quickscan, rapport nummer 22146).

5 LITERATUUR EN BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument Noordse woelmuis *Microtus oeconomus arenicola*. Versie 1.0, juli 2017. <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-013-Kennisdocument-Noordse-woelmuis-1.0.pdf>

Bureau FaunaX (2021). Boomholtencheck/Sportcomplex Schouwerzijlsterweg te Winsum (Groningen). Rapport 21208. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Bureau FaunaX (2022A). Herziene Quicksan Wet natuurbescherming/ Rho Adviseurs/Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 21160. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Bureau FaunaX (2022B). Actualisatie Quicksan Wet natuurbescherming/ Gemeente Het Hogeland/Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 22146. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Bureau FaunaX B.V. (2022C). Nader Onderzoek Vleermuizen Wet natuurbescherming/ Rho Adviseurs/ Ontwikkeling Het Aanleg te Winsum. Rapport 21185. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Zoogdiervereniging
www.zoogdiervereniging.nl